



Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over de Marker Wadden, ingediend op 7 januari 2021, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 2 februari 2021 (2739553).

1. *Is het College bekend met het feit dat uit opgevraagde WOB documenten blijkt dat er industrieklasse bagger en grond in de Marker Wadden toegepast zou zijn? Zo ja, wat is dan haar mening hierover. Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Het College heeft uit het WOB besluit inzake communicatie granuliet niet kunnen opmaken dat sprake is geweest van de toepassing van industrieklasse grond of baggerspecie klasse B. De uitvoering van Marker Wadden ligt bij de uitvoeringsorganisatie die bestaat uit Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat is de waterbeheerder van het Markermeer. Voor het toepassen van grond of baggerspecie in Rijkswateren is de Inspectie Leefomgeving en Transport bevoegd gezag voor het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Binnen de randvoorwaarden van het Bbk mag deze grond en/of baggerspecie worden toegepast. De uitvoeringsorganisatie Marker Wadden heeft echter bepalingen opgenomen waarbij het toepassen van grond industrieklasse en/of baggerspecie klasse B uitsluitend is toegestaan als kernmateriaal in een harde rand, vooroeverdam of in het zandplateau. Navraag bij de uitvoeringsorganisatie m.b.t. de toegepaste bagger klasse B en/of grond industrieklasse leert dat voor de aanleg van Marker Wadden in 2016 één partij klasse industrie/B conform regelgeving is toegepast in de kern van een zandige beschermingsconstructie en bovendien afgedekt met tenminste 2 meter schoon zand. Sinds 2016 is geen grond klasse industrie en/of baggerspecie klasse B meer toegepast. Aangezien gehandeld is conform het wettelijke kader waarin afdoende waarborgen voor het milieu zijn opgenomen, is er geen reden om aan te nemen dat deze beperkte toepassing van industrieklasse bagger nadelige gevolgen voor het milieu en de natuur in het Markermeer heeft.

2. *Kan het College aangeven of er ook ernstig vervuild slib uit de vaargeul bij Amsterdam voor de Marker Wadden is gebruikt? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Er is geen ernstig vervuild slib uit de vaargeul bij Amsterdam gebruikt. Geen partij heeft hiertoe ooit een verzoek gedaan. Regelgeving staat dit ook niet toe en mag dus gewoonweg niet.

3. *Kan het College aangeven wat het effect is van bagger met nutriënten en chloride? En zijn daar risico's aan verbonden?*

Antwoord: Nutriënten en Chloride komen in natuurlijke omstandigheden voor. Nutriënten zijn voedingstoffen die de groei van algen en waterplanten mogelijk maakt. Het water van het Markermeer bevat lage concentraties nutriënten. Bagger dat nutriënten bevat, kan - indien het beschikbaar is - een wenselijke bijdrage leveren. De aanleg van de Marker Wadden biedt hiermee een basis voor de productiviteit van het Markermeer. De hoeveelheid chloride in bagger is verwaarloosbaar. Er zijn dan ook geen risico's verbonden aan het toepassen van bagger.

4. *Is het College op de hoogte van het feit dat er in talrijke verondiepings-projecten problemen zijn met blauwalg en botulisme en overwoekering van waterplanten? Zo ja, zal dit ook kunnen optreden bij de Marker Wadden?*

Antwoord: Een groot deel van het Markermeer-IJmeer is te diep voor waterplanten. Waterplanten zijn echter een gewenste ontwikkeling bij Marker Wadden en dragen juist bij aan het Toekomst Bestendig Ecologisch Systeem. Mede daarvoor worden de ondieptes en oeverzones aangelegd. Blauwalg en botulisme zijn natuurlijke verschijnselen die zich - mede afhankelijk van weersomstandigheden - af en toe voordoen in goed functionerende natuurgebieden en in binnenwateren zoals grachten, tochten en vaarten. Het indiceert een (tijdelijk) overschot aan nutriënten in het systeem, een situatie die zich ook kan gaan voordoen bij de Marker Wadden. Een teveel aan blauwalg zal zich slechts voordoen bij een (structureel) overschot aan nutriënten in het ecologisch systeem.



PROVINCIE FLEVOLAND

5. Een belangrijk onderdeel van de Marker Wadden is de 'slibgradiënt'. Kan het College voorbeelden van projecten noemen waarin iets soortgelijks is gerealiseerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De aanwezigheid van slib is een typisch kenmerk van het Markermeer. Het creëren van een gradiënt van slibrijk naar slibarm water is dan ook alleen passend in het Markermeer en is daarmee niet toegepast in bijvoorbeeld het IJsselmeer of in de randmeren.

6. Is het College op de hoogte van de talrijke natuurongelukken veroorzaakt door verondieping, zoals:

- duizenden dode vissen in Krabbeplas bij Vlaardingen
- de blauwalg bij zwemplaatsen in Aalst, Ammerzoden en Maasbommel
- de massale vissterfte door zuurstofgebrek in water van de Oostvaardersplassen
- dode vissen in het watertje van het Lingeboos
- zowel blauwalg als botulisme in water rondom GeoFort in Herwijnen, etc etc

Zo ja, zal dit ook kunnen optreden bij de Marker Wadden, zo nee waarom niet?

Antwoord: Het college begrijpt de keuze voor het woord 'natuurongelukken' niet. De situatie in het Markermeer-IJmeer is uniek omdat verondieping plaatsvindt in een zeer groot watersysteem waardoor deze niet zonder meer vergelijkbaar is met andere casussen. Zo is bijvoorbeeld in het aangehaalde voorbeeld van de Oostvaardersplassen geen sprake geweest van verondieping. De andere voorbeelden lijken wat betreft uitgangssituatie ook niet vergelijkbaar met de situatie in het Markermeer-IJmeer. De aangehaalde situaties hebben zich voorgedaan in een extreem warm en droog jaar waardoor in die specifieke omstandigheden (op veel plekken in Nederland) blauwalg, zuurstofgebrek in water en botulisme is opgetreden. Zie ook het antwoord op vraag 4.

7. Was het ook mogelijk geweest een vergelijkbare verbetering van de waterkwaliteit te realiseren zonder de Marker Wadden maar met bijvoorbeeld een opening in de Houtrib dijk?

Antwoord: Er zijn diverse theoretische oplossingen voor de verbetering van de waterkwaliteit denkbaar die in de praktijk niet realiseerbaar blijken. Zo ook met betrekking tot een opening in de Houtribdijk. In het rapport 'Onderbouwing Ecologische Optimalisatie TBES' van Arcadis en de Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer' uit 2011, dat rond de besluitvorming regionale cofinanciering afronding eerste fase Marker Wadden nogmaals aan Provinciale Staten beschikbaar is gesteld, is het scenario om met een 'opening in de Houtribdijk' slib af te voeren naar het IJsselmeer beoordeeld. Vanwege de onbekendheid met gevolgen voor ecologie in zowel het Markermeer-IJmeer als het IJsselmeer, hoge kosten en het niet passen binnen het beleid i.v.m. peilaanpassing in het IJsselmeer is deze optie niet geschikt bevonden en daarmee niet uitvoerbaar. Geconcludeerd is dat het voor een Toekomstbestendig Ecologisch Systeem noodzakelijk is dat geschikt biotoop, waaronder moeras, eilanden, ondieptes en oevers, in het Markermeer-IJmeer wordt aangelegd en verbonden.

8. Kan het College bevestigen dat de provincie Flevoland na oplevering van de Marker Wadden op geen enkele manier een financiële bijdrage hoeft te leveren voor het beheren van de Marker Wadden?

Antwoord: Bij besluitvorming over de aanleg Marker Wadden fase 1 is afgesproken dat het beheer van de 1ste fase van Marker Wadden de verantwoordelijkheid is van Natuurmonumenten en dat provincie Flevoland daar geen bijdrage aan hoeft te leveren.